

אהוב יקר: המחיר הכבד שמשלמות נשים שיוצאות עם שוגר דדיז

המושג שוגר-דדי מזכיר לרובנו צעירות, מותגים ונהנתנות. נשים עם "ספונסר" מספרות מה באמת מביא אמהות חד-הוריות לצאת עם גבר מבוגר, ובמה זה כרוך: "לפעמים זה מגעיל, אבל צריך לדעת לנתק רגשות ולתת להיגיון לשלוט"

תמר ברסיוס חמישי, 05 במאי 2016, 19:00

"זה לא דומה לאהבה של זוג קונבנציונאלי. הקשר סובב סביב השאלה מה הוא יכול לתת לי, פלוס חברות, כי אנחנו ביחד כבר שנים והתרגלתי אליו. אני אוהבת להיות איתו. יש לנו דייטים שמלאים באהבה שהיא אמיתית באותו רגע, אבל אחרי המפגש זה נגמר. ברגע שהוא יאמר שהוא לא יכול לעזור לי יותר כלכלית - זה ייגמר. אולי אסכים להקשיב לו בטלפון אם ירצה לשתף אותי במשהו, אבל לא יותר מזה." מאיה (שם בדוי), היא "שוגר בייבי" - שם מכובס לאישה יפה ומטופחת שנכנסת למערכות יחסים עם גבר אמיד מתוך אינטרס כלכלי.

כשזה מגיע לשוגר בייביז, לציבור יש כנראה תפיסה משלו: בחורות צעירות ונהנתניות, המבקשות לאמץ סגנון חיים מנקר עיניים. התופעה קיימת מזה עידן ועידנים בצורות שונות אבל העידן הדיגיטלי נתן לה תנופה מחודשת. כשבוחנים את אתרי ההיכרות ואת תכניות הטלוויזיה, ניתן ללמוד הרבה על הסטריאוטיפים שנלווים להסדר יוצא הדופן הזה.

בשנת 2006 הקים ברנדון ווייד, צעיר מאוניברסיטת MIT את האתר Seeking Arrangement המציע פלטפורמה רשמית לנשים המחפשות מערכות יחסים עם גברים עשירים ונדיבים. במילים אחרות: "שוגר דדיז". מאז, הוא הפך למרואיין מבוקש בסרטים דוקומנטרים, טוק שואוז ותכניות נישתיות כמו "משפט מהיר".

באחד מפרקי התוכנית הופיע גבר בן 47 שתבע שתי צעירות בנות 20 על ונדליזם, לאחר ששרטו את רכבו היוקרתי. הוא היה גבר עשיר שיצא עם "שוגר בייביז" רבות, ובאחת הפגישות החליט להעז כשקבע עם שתי נשים בו-זמנית. הערב, כאמור, לא צלח והרכב שלו שילם את המחיר. לאחר שהצדדים הציגו את גירסתם בבית המשפט האלטרנטיבי, זימנה השופטת עד יוצא דופן - ווייד. הוא התבקש לספק הסבר לפלטפורמה דרכה נפגשו השלושה - האתר שהקים, אך נראה שהשופטת לא קיבלה את ההיגיון שלו. "נשים צריכות לרכוש השכלה, להיות מועצמות ולא להיות תלויות בגבר!", הטיחה בו, ועברה לתובע: "אתה אדם מריר שסייע לשתי קטינות לעבור עבירה". דרישת הגבר לפיצוי בסך 2,000 דולר אמנם נדחתה, אך השופטת הטלויזיונית לא חסכה את ביקורתה החריפה גם מהנתבעות הצעירות. "אתן צריכות לחזור הביתה ולחשוב איך להיות בני-אדם יצרניים יותר, ולא להזדקק לזה", נזפה בהן. הקהל באולפן הטלוויזיה מחא כפיים ובכך הסתיימה הסאגה.

מהאבות המייסדים של עולם השוגר דדיז בעידן הדיגיטלי. ברנדון ווייד ואשתו הצעירה טניה (צילום: אינסטגרם)

"יש לנו דייטים שמלאים באהבה שהיא אמיתית באותו רגע, אבל אחרי המפגש זה נגמר. ברגע שהוא יאמר שהוא לא יכול לעזור לי יותר כלכלית - זה ייגמר. אולי אסכים להקשיב לו בטלפון אם ירצה לשתף אותי במשהו, אבל לא יותר מזה"

התקשורת התאהבה בתופעת "שוגר בייביז", ובכל ריאיון חזרו אותן שאלות שעסקו בקשר שבין התופעה - לזנות. הצעירות, מצידן, היו מוכנות עם תשובות קבועות וטענו שהקשרים האלו הם לא רק סקס ומזומנים. הן הסבירו שהתמורה יכולה להגיע גם בצורת מתנות נדיבות ורגישות - ארוחות במסעדות פאר, תכשיטים יקרים, בגדי מעצבים, טיולים בחו"ל, רכב או שכר לימוד. יש גם "דדיז" ששואלים בסוף הדיוט: "את צריכה כסף?", ונותנים מזומן, או אפילו דמי כיס.

בפברואר 2015 ניסה ווייד להציג צד אחר של התופעה, כשפירסם רשימה של מוסדות לימוד יוקרתיים בארה"ב בהם לומדות כמה מה"בייביז" הפעילות באתר. לא עוד סטיגמת ה"ילדה הרדודה, המפונקת והעצלנית", אלא בחורות רציניות ושאפתניות שהתקשו לשלם את שכר הלימוד והוצאות המחיייה הגבוהות בעזרת שכר מינימום שעת. יתכן שוויד ניסה למתג את האתר שלו כיוקרתי יותר, כזה מציג נשים חזקות ומרוצות מההסדר עם הגברים, לא רק ילדות מפונקות.. אך במידת מה, הניסון הזה התפוצץ לו בפנים. "אני נהנית, אני חיה את החיים", סיפרה סטודנטית בת 21 בשם מונטי לתוכנית נייטליין של ערוץ ABC אך בהמשך הריאיון נשברה והודתה בבכי: "קשה לי עם המחשבה שכל ההכנסה שלי תלויה במישהו אחר."

התמונה שנגלת בישראל 2016 לא פחות מורכבת. מאיה היא אם חד הורית בשנות ה-40 לחייה שהייתה נשואה בעבר לחבר הראשון שלה. התומך הנוכחי שלה הוא גבר נשוי בשנות ה-60 לחייו. הם יחד כבר ארבע שנים, אבל מאיה ידעה קשרים עם שוגר דדיז גם לפניו. מאז ומתמיד היא עבדה, אך המשכורות לא הצליחו לכסות את ההוצאות השוטפות. הוא משלם עבורה את שכר הדירה, את הוצאות הרכב ואת עלויות המחיה. "אני מרוויחה 5,000 שקל, והיו תקופות שהרווחתי 7,000 אבל בשביל זה הייתי צריכה לעבוד מבוקר עד לילה", היא מספרת. "בבית בו גדלתי לא היה חסר כלום, למרות שאבא שלי היה המפרנס היחיד. היום, הכל קשה יותר - המוצרים התייקרו והמשכורות לא הדביקו את הקצב."

מדבריה של מאיה עולה תמונה של אישה שמחפשת הסדר כלכלי עבור צרכי המחיייה הבסיסיים ביותר. "זה לחלוטין תמיכה", עונה מאיה, כשהיא נשאלת כיצד ניתן להגדיר את מערכת היחסים שלה עם השוגר דדי שלה. היא גילתה את העולם הזה לראשונה לפני שש שנים, דרך מודעה במקומון: "גבר נשוי מחפש אישה לתמיכה ללא התחייבות", ומאז, לדבריה, לא הצליחה לצאת משם". היכולת שלי להביא הביתה הכנסה בלי להיות במינוס בסוף החודש היא נמוכה. ניסיתי כמה פעמים לצאת מהמקום הזה, אך בכל פעם ראיתי שאני לא מסתדרת וחזרתי. אם הייתי במצב כלכלי טוב יותר, לא הייתי נכנסת לזה. זה דורש ממך לתת יחס, לתת את עצמך, כי בסופו של דבר הגבר דורש את מה שאין לו בבית."

אנה ניקול סמית בצעירותה עם בעלה המיליארדר בן ה-93 המיליארדר ג'יי. הווארד מארשל(צילום: שאטרסטוק)

ניצן(שם בדוי), בעשור הרביעי לחייה, נחשפה לעולם הזה כבר בגיל 18 כשעבדה כנהגת. נוסע מבוגר הציע לה תוספת תשלום אם תסכים ללוות אותו לאירועים, לטייל איתו בחו"ל וגם - לשכב איתו. עם השנים היא קיבלה הצעות נוספות מגברים שהתחילו איתה, כשחלקם הציעו במפורש: תמיכה

כלכלית תמורת מערכת יחסים מינית. "אני זוכרת שזה ממש הגעיל אותי. לא חשבתי להיכנס לשם". תחילה ניצן סירבה לכל ההצעות, אבל עשור אחר כך, כשהייתה אם חד-הורית עם שני ילדים, השיקולים השתנו. "בעלי לשעבר היה אזרח זר והוא נשאר בחו"ל. לא רציתי לתבוע ממנו מזונות כי חששתי שהוא יתבע את החזרתם של הילדים לחו"ל, שם הם נולדו. מידי פעם בעלה לשעבר הציג מעט עזרה אך לאחר שפשט רגל לא הצליח לסייע לה בתשלומי המזונות.

"חזרתי לגור בעיר בה גדלתי, בלי עבודה ובלי שקל בכיס", מספרת ניצן. בהתחלה עוד קיבלה קצבה מרשויות הרווחה, אך איבדה אותה לאחר שנתפסה נוהגת ברכב. "מסתבר שלאישה חד-הורית אסור לנהוג ברכב, גם אם זה רכב טראנטה, כי זה אומר שיש לה כסף". באותה תקופה היא מצאה את התומך הראשון שלה, גבר בשנות ה-60 לחייו, אותו פגשה בחדר כושר. בדיוט השלישי היא סיפרה לו שיש לה בעיה בבנק, והיא לא יודעת מה לעשות. למחרת הוא כתב לה צ'ק שסגר את החוב. בהמשך גם קנה לה מכונת כביסה, רכב חדש, שילם את כל הוצאות המחיה השוטפים, תשלומי בית הספר וחוגים לילדים. במקביל, כשהחלה לקבל עזרה כספית מעמידר, הם ביקשו לדעת מהיכן הגיע לחשבונה צ'ק על סך 4,000 שקל. היא ענתה לפקיד בכנות, סיפרה מאין הכסף, והוסיפה בציניות: "אתה רוצה שארשום גם את זה?"

"כן, תרשמי הכל", הוא ענה.

"הם עושים הכל כדי שנהיה ברצפה", מסכמת ניצן. "ברגע שאתה מקבל קצת מעל המינימום, מורידים לך את הכסף".

נתונים עדכניים של הביטוח הלאומי מצביעים עדיין על אחוז עוני גבוה בקרב אמהות יחידניות: כרבע מהמשפחות החד-הוריות הן עניות, כ-90% מההורים היחידים, לרבות רווקים, גרושים ואלמנים, הם נשים, ופערי השכר בין המינים עדיין גבוהים. המשכורת הממוצעת של כלל השכירים בישראל היא כ-9,600 שקלים בחודש, כשמשכורתן הממוצעת של נשים היא כ-7,500 שקלים. השכר החציוני בקרב גברים עומד על 8,000 שקלים, כשבקרב נשים השכר החציוני הינו פחות מ-6,000 שקל. אני חושבת שתופעת הספונסר נפוצה אצל נשים שחיות ומתפרנסות לבד, בטח כשיש להן ילד או שניים, מסכימה גם מאיה. "אם העתיד הכלכלי ימשיך להיות קשה, ואישה תישאר מפרנסת יחידה, התופעה הזו תתגבר".

"אם העתיד הכלכלי ימשיך להיות קשה, ואישה תישאר מפרנסת יחידה, התופעה הזו תתגבר" (צילום: שאטרסטוק)

האם ההסדר הזה הוא פתרון קל לבעיה כלכלית מורכבת והדרך המהירה לסגירת האוברדראפט? "זה לא מספיק להיות יפה וצעירה", אומרת ניצן, "הכרתי הרבה נשים יפות שניסו להשיג תומך ולא הצליחו, זה לא קל. לאחות שלי היה סוג של תומך, אבל היא לא הצליחה להשיג ממנו תמיכה כלכלית משמעותית. הוא היה נותן לה 500 שקל פה, 500 שקל שם בכל פעם שהיא הייתה מתקשרת אליו כדי לבקש כסף. אני אומרת שאין גבר קמצן, יש אישה שלא יודעת לקחת. צריך לעשות את זה באלגנטיות, בקלאסה, לדעת איך לבקש וגם לתת להם את מה שהם צריכים - מישהי עם אנרגיות טובות, שתעשה מצב רוח. צריך בחורה עם אופי חזק וביטחון עצמי, שלא תרגיש נחותה, שיהיה לה נוח ותאמין שהיא עושה את הדבר הנכון. שתראה רק את הרווח כי זה לא כיף חיים. לפעמים זה מרגיש מגעיל ולפעמים בסדר. צריך לדעת לנתק רגשות ולתת להיגיון לשלוט".

התומך של מאיה היה מודע לניסיונותיה למצוא מערכת יחסים חלופית, ואפילו סייע לה. "אם יהיה לך קשה, אני פה", אמר לה. היא המשיכה לגור בדירה עליה שילם גם במהלך החודש בו ניסתה לצאת

עם גבר אחר, שלא ידע על חייה הכפולים. גם הוריה, חבריה ובנה אינם יודעים דבר. אך חודש אחרי, המצב הכלכלי הכריע את הניסיונות למצוא זוגיות, והיא חזרה אל הגבר התומך. "אני עדיין רוצה את האהבה הרומנטית, אבל עם הקלה כלכלית. שלא אצטרך לדאוג מה יהיה מחר", אומרת מאיה. "הוא לא חייב להיות בחור עשיר, אבל כן בעל אמצעים."

ניצן, לעומתה, הצליחה לצאת מעולם השוגר דדיז לאחר 15 שנים של מערכות יחסים שנוצרו במסעדות יוקרה ומועדונים. היא נמצאת בקשר עם בן-זוג, הפסיקה לצאת עם שוגר דדיז, עברה לגור במרכז, והחלה לראשונה לעבוד. "אשקר אם אגיד שזה לא מפתה למצוא עוד ספונסר. הקלות שבזה מפתה, ויש מספיק גברים שאוהבים לנפנף בכסף ולהוציא אותי על נשים, זה גורם להם להרגיש חזקים", היא משתפת. "אחד מהספונסרים שלי קיבל המון ביקורות שליליות מהחברים שלו לאורך השנים. הם אמרו לו שהוא פראייר, שאני מנצלת אותו. האמת היא שזה לא היה ברור לו מההתחלה שהוא יהיה תומך, הוא פשוט נפל לבור הזה, ובשלב מסוים זה כבר נהיה גם לו נוח. אני חושבת שהיו פעמים שהוא הרגיש מנוצל אבל אני לא רואה אותו ככזה, הקשר הזה הרים אותו. הייתה לנו מערכת יחסים של 'תן-קח'. הוא נתן אבל גם קיבל. היום אני כבר לא בחיים האלה כי נכנסתי לזוגיות שחשובה לי, ואני עובדת נורא קשה בשתי עבודות", היא מסכמת. "זו הרגשה יותר טובה. לדעת שאת לא צריכה אף אחד."

כל האמת בפרצוף

"אין גבר קמזן, יש אישה שלא יודעת לקחת. צריך לדעת איך לבקש וגם לתת להם את מה שהם צריכים - בחורה עם אופי חזק שלא תרגיש נחותה. זה לא כיף חיים, לפעמים זה מגעיל אבל צריך לדעת לנתק רגשות ולתת להיגיון לשלוט"

קשה לאמוד את היקף התופעה. אלו לא דברים שאישה תשמח להודיע לסביבה שלה. גם בעלי אתרים המיועדים לחיפוש פרטנרים עשירים מתקשים לספק נתונים כיוון שלטענתם, גולשות שונות מחפשות תמיכה מסוגים שונים. הרבה מהנשים הרשומות מקבלות תמורה בדמות "פינוקים" או שכר לימוד ולא בהכרח תשלום חשבונות מקיף ותמיכה יום-יומית. אחרות דוקא מסתדרות מבחינה כלכלית, אך עדיין מחפשות קשר עם אדם עשיר בגלל היתרונות שבזה. בנוסף, לא כל מי שמחפשת "ספונסרים" תעשה זאת דרך האינטרנט.

המושג "שוגר דדיז" מזכיר לרובנו בחורות צעירות, מותגי יוקרה ונהנתנות. חלקן אולי כאלה, אך קשה שלא לתהות מה מביא נשים בוגרות ואמהות חד-הוריות לפתח מערכת יחסים עם גבר אמיד ומבוגר. אולי אלו חשבונות המים, החשמל וחוגי הילדים? האם נמצא כאן פתרון בלתי נסבל ליוקר מחייה בלתי נסבל?

דבר אחד ניתן לומר: הנשים האלו, בהסדר שהן מקיימות, שמות לנו אמת כואבת בפרצוף. גם היום, יש נשים שנאלצות להשתמש בגופן וביופין כדי לשרוד כלכלית. גם היום, הן נזקקות לגבר כדי להצליח בכך. הן משלמות מחיר רגשי יקר, מסתירות את הסידור מהסביבה הקרובה להן וחשופות לסטיגמות ולביקורת נוקבת. מאשימים אותן שהן זונות, אבל במקרים רבים, הן רואות עצמן כבחורות נורמטיביות שעושות מה שצריך כדי לגמור את החודש. השופטת הטלוויזיונית דרשה מהבנות הצעירות שחיפשו להן שוגר-דדי להיות יצרניות ולמצוא עבודה. לפחות בישראל 2016, זה לא תמיד מספיק.